

ՀԱՍՏԱՏՈՒՄ ԵՄ՝
ՇՐՋԱԿԱ ՄԻՋԱՎԱՅՐԻ
ՆԱԽԱՐԱՐԻ ՊԱՇՏՈՆԱԿԱՏԱՐ
Ռ. ՊԵՏՐՈՍՅԱՆ

«28» 07 2021թ.

ՊԵՏԱԿԱՆ ՓՈՐՁԱՔՆՆԱԿԱՆ ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ

ՇՐՋԱԿԱ ՄԻՋԱՎԱՅՐԻ ՎՐԱ ԱԶԴԵՑՈՒԹՅԱՆ
ՓՈՐՁԱՔՆՆՈՒԹՅԱՆ

ԲՓ 013 7-21

Ձեռնարկողը՝

«Հայնախագիծ» ԲԲԸ
Ք. Երևան, Չարենցի 1

Գործունեությունը՝

**«Արագածոտն-10» միկրոռեզիդենսյալ մակարդակի
համակցված տարածական պլանավորման փաստաթղթի
շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության ռազմավարական
գնահատման հաշվետվություն**
Արագածոտնի մարզ

«Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության
փորձաքննական կենտրոն» ՊՈԱԿ-ի
տնօրենի պարտականությունները կատարող

Խ. Մարտիրոսյան

ՊԵՏԱԿԱՆ ՓՈՐՁԱՔՆՆԱԿԱՆ ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ
ՇՐՋԱԿԱ ՄԻՋԱԿԱՅՐԻ ՎՐԱ ԱԶԴԵՑՈՒԹՅԱՆ ՓՈՐՁԱՔՆՆՈՒԹՅՈՒՆ

թիվ ԲՓ **013 7-21**

<<28>> 04 2021թ.

**«ԱՐԱԳԱԾՈՒՆ-10» միկրոռեգիոնալ մակարդակի համակցված տարածական
պլանավորման փաստաթղթի շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության
ոազմավարական գնահատման հաշվետվություն**

Ներածական մաս.

Ձեռնարկող՝

«Հայնախագիծ» ԲԲԸ

Ներկայացված նյութեր՝

Հիմնադրույթային փաստաթուղթ

- ազդեցության ոազմավարական էկոլոգիական
գնահատման (ՌԷԳ) հաշվետվություն,
գծագրական նյութեր

«Արագածոտն-10» միկրոռեգիոնալ մակարդակի համակցված տարածական պլանավորման փաստաթղթերի (ՄՄՀՏՊՓ) հայեցակարգային և սոցիալ-տնտեսական հիմնավորումը նպատակաուղղված է տարածաշրջանի և համայնքների ներքին պոտենցիալ հնարավորությունների և նախադրյալների բացահայտմանը, դրանց լիարժեք, համակողմանի և արդյունավետ օգտագործմանը՝ բնապահպանական խնդիրների համալիր կառավարմամբ:

Արագածոտնի մարզի (այսուհետ՝ Մարզ) «Արագածոտն-10» միկրոռեգիոնալ մակարդակի համակցված տարածական պլանավորման փաստաթղթի նախագիծը մշակվել է քաղաքաշինության կոմիտեի պատվերով՝ տեխնիկական բնութագրին համապատասխան:

Նկարագրական մաս. Մարզը գտնվում է Հայաստանի Հանրապետության տարածքի արևմտյան մասի հարավային հատվածում և հարակից է Արմավիրի, Կոտայքի, Շիրակի, Լոռու մարզերին և Երևանին:

Մարզը զբաղեցնում է 2756կմ², իր մեջ ընդգրկում է Թալինի, Աշտարակի, Ապարանի և Արագածի տարածաշրջանները՝ բնակչությունը 125.4 հազ. մարդ:

Մարզն աչքի է ընկնում բնակլիմայական պայմանների բազմազանությամբ: Ըստ բարձրության տարեկան միջին ջերմաստիճանը և տեղումների քանակը խիստ տարբեր են: Արագածի գագաթամերձ շրջանում տեղումները տարեկան հասնում են 850-900մմ, իսկ համեմատաբար ցածրադիր (1000մ) բարձրություններում՝ 300մմ: Արարատյան դաշտավայրին հարող հատվածներում ամռանը տաք է, իսկ ձմռանը՝ չափավոր ցուրտ:

Տարածքշրջանի խոշոր գետերն են Քասախը և Գեղաձորը, մարզի տարածքով է անցնում Արզնի-Շամիրամ ջրանցքը, գործում է նաև Թալինի ջրանցքը: Մարզն աչքի է ընկնում ջրամբարների առատությամբ, գործում են Ապարանի, Հալավարի, Ծիլքարի, Ներքին Սասնաշենի, Դավթաշենի, Թալինի, Վերին Բազմաբերդի, Կաքավաձորի, Շենկի, Աշակի,

Սաբունջիի ջրամբարները: Մարզի ստորերկրյա ջրային պաշարները գոյանում են Արագած լեռան ձնահալոցքից, տեղումներից և բնական աղբյուրներից:

Մարզի ընդերքը հարուստ է օգտակար հանածոներով՝ տարածված են հատկապես շինանյութերը՝ տուֆը, բազալտը, կրաքարը, կավահողը, խարամը, պեմզան և պեղիտը, ինչպես նաև որոշ քանակությամբ մետաղական հանածոներ:

Մարզի հարավում լեռնալանջերը ծովվում են Արարատյան դաշտին, հյուսիսում ձգվում են մինչև Արագածի լեռնագագաթը: Արագածոտնի մարզը ՀՀ այն մարզերից է, որտեղ հանդիպում են հայտնի բոլոր վերընթաց լանդշաֆտային գոտիները (950 մ-ից մինչև 4090 մ բացարձակ բարձրությունները): Այստեղ են գտնվում Հայաստանի Հանրապետության ամենաբարձր գագաթ Արագածը (4090 մ) և Ծաղկասար (2219 մ), Իրինդ (2050 մ), Արտենի (2047 մ) հանգած հրաբուխները: Մարզի ռելիեֆը գրավիչ է ինչպես դաժնության սպորտի այնպես էլ լեռնագնացների համար: Մարզի տարածքի մեծ մասը զբաղեցնում են լեռնային սևահողերը՝ ծածկված տափաստանային բուսականությամբ: Բարձր լեռնային մասերում, լեռնամարգագետնային հողերի վրա տարածվում են մերձալպյան և ալպյան մարգագետիններ, որոնք հաճախ ընդմիջվում են քառապատկերներով ու լերկ ժայռերով: Արագածոտնի մարզում աճում է հաճարենի, կաղնի, բոխի, սոճի, լորենի, կեչի, թեղի, հացենի և այլն: Այստեղ հատկապես առատ են մշակաբույսերի վայրի ազգակիցները՝ ցորենը, աշորան, գարին, վարսակը, ոլոռը, ճակնդեղը, զանազան հատապտուղներ, կորիզավոր, ունդավոր, կերային, բանջարանոցային բուսատեսակներ և այլն: Մարզի կենդանական աշխարհին բնորոշ են հիմնականում լեռնատափաստանային կենդանատեսակները:

Բնության հատուկ պահպանվող տարածքներից է «Արագածի ալպյան» արգելավայրը և 23 բնության հուշարձաններ: Տարաշաշրջանում հայտնի են ՀՀ բույսերի և կենդանիների Կարմիր գրքում գրանցված բազմաթիվ տեսակներ:

«Արագածոտն-10» միկրոռեգիոնը ընդգրկող տարածքը գտնվում է Արագածոտնի մարզի հյուսիս-արևելյան մասում հարակից է հարավ-արևմուտքից Արագածի լանջերին, իսկ հյուսիս-արևելքից Փամբակի լեռնաշղթայի հարավ-արևմտյան լանջերին: Տարածքը կազմում է 26.306 հազ. հա:

«Արագածոտն-10» կազմում ներառված է երկու համայնք՝ Ալագյազ միավորված համայնք, որը ներառում է 11 բնակավայր (Ալագյազ, Կանիաշիր, Ճարճակիս, Միջնատուն, Միրաք, Շենկանի, Ջամշու, Ռյա Թազա, Սադունց, Սիփան) և Մելիքայուղ համայնքը:

Բնակչության թիվը կազմում է 6.082 հազ.մարդ: Ալագյազ համայնքի հիմնական բնակչությունն ազգային փոքրամասնություն կազմող քրդեր և եզդիներն են:

«Արագածոտն-10» տարածքն ըստ հողերի նպատակային նշանակության ընդգրկում է 16306.2հա տարածք, այդ թվում՝

գյուղատնտեսական հողեր – 13274.8հա,

բնակավայրերի հողեր – 720.22հա

արդյունաբերական, ընդերքօգտագործման և այլ արտադրական նշանակության հողեր – 295.14հա,

էներգետիկայի, տրանսպորտի, կապի և կոմուն. հողեր – 41.6հա,

հատուկ պահպանվող տարածքների հողեր – 93.17հա,

հատուկ նշանակության հողեր – 693.35հա,

անտառային հողեր – 1018.84հա,

ջրային հողեր – 169.13հա:

Համաձայն հաշվետվության հողօգտագործմանը վերաբերող զարգացումները նախատեսում են՝ բնակավայրի հողերի տարածքում որոշակի, ոչ ծավալուն շտկումների կատարմամբ, նախատեսվում է արդյունաբերության հողերից ներկայումս օգտագործվող

հատվածներից բնակելի տնամերձ կամ հասարակական կառուցապատման նշանակության փոփոխություն:

Հեռանկարային զարգացման շրջանակներում համայնքների հողային ֆոնդի՝ նպատակային և գործառնական նշանակության փոփոխությունները՝ ներկա վիճակում և հեռանկարում ունենալու են հետևյալ բաշխվածությունը.

Ալագյազ համայնք՝

- բնակավայրի հողեր՝ 567.02հա, հեռանկարում՝ 584.76հա, որից բնակելի կառուցապատման՝ 423.15հա, հեռանկարում՝ 444.88հա, հասարակական կառուցապատման՝ 17.02հա, հեռանկարում՝ 20.73հա, ընդհանուր օգտագործման կանաչ տարածքներ՝ 52.65հա, այլ հողեր՝ 74.20հա, հեռանկարում՝ 66.50հա,

- գյուղատնտեսական արտադրական նշանակության հողեր՝ 10937.08հա հեռանկարում՝ 10932.94, որից վարելահող՝ 4278.33հա, հեռանկարում՝ 4278.13հա, խոտհարքեր՝ 200.71հա, արոտավայրեր՝ 5976.81հա, հեռանկարում՝ 5974.52, այլ հողատեսքեր՝ 481.23հա, հեռանկարում՝ 479.58հա,

- էներգետիկայի, կապի, տրանսպորտի և կոմունալ ենթակառուցվածքների հողեր՝ 37.72հա, հեռանկարում՝ 37.84, այդ թվում կապի՝ 0.4հա, հեռանկարում՝ 0.16հա, էներգետիկայի՝ 0.27հա, կոմունալ ենթակառուցվածքների՝ 2.86հա, տրանսպորտի՝ 34.55հա, հեռանկարում չեն փոփոխվելու,

- հատուկ պահպանվող տարածքների հողեր՝ 90.19հա, հեռանկարում՝ չի փոխվելու, որից պատմության և մշակույթի 90.19հա, հատուկ նշանակության հողեր՝ 693.35հա, հեռանկարում չեն փոխվելու,

- արդյունաբերության, ընդերքօգտագործման և այլ արտադրական նշանակության հողեր՝ 58.65հա, հեռանկարում՝ 44.93հա, որից գյուղատնտեսական արտադրական՝ 55.78հա, հեռանկարում՝ 42.06հա, արդյունաբերական օբյեկտներ՝ 1.58հա, պահեստարաններ՝ 1.29հա հեռանկարում չեն փոխվելու,

- անտառային հողեր՝ 856.44հա, հեռանկարում չի փոփոխվելու,

- ջրային հողեր՝ 100.23հա, հեռանկարում չի փոփոխվելու,

- համայնքի հողերի ընդհանուր մակերեսը՝ 13340.68հա:

Մելիքգյուղ համայնք՝ Նախատեսվում է բնակավայրերի հողերի սահմաններում տնամերձ և հասարակական կառուցապատման, ինչպես նաև արդյունաբերության պահեստարանների տարածքից, տնամերձի կառուցապատման համար փոփոխություն.

- բնակավայրի հողեր՝ 153.15հա, հեռանկարում՝ 154.15հա, որից բնակելի կառուցապատման՝ 124.01հա, հեռանկարում՝ 125.29հա, հասարակական կառուցապատման՝ 1.97հա, հեռանկարում՝ 2.28հա, ընդհանուր օգտագործման՝ 13.56հա, հեռանկարում՝ չի փոխվելու, այլ հողեր՝ 13.61հա, հեռանկարում՝ 13.02հա,

- գյուղատնտեսական նշանակության հողեր՝ 2337.72հա, որից վարելահող 609.04հա, խոտհարքեր՝ 132.22հա, արոտավայրերը՝ 1263.98հա, այլ հողատեսքերը՝ 332.48հա, հեռանկարում չեն փոփոխվելու,

- արդյունաբերության, ընդերքօգտագործման և այլ արտադրական նշանակության հողեր՝ 236.49հա, հեռանկարում՝ 235.87հա, որից արդյունաբերական՝ 2.00հա, գյուղարտադրական արտադրական օբյեկտներ՝ 7.80հա, ընդերքի օգտագործման՝ 226.07հա հեռանկարում՝ չեն փոխվելու, պահեստարաններ՝ 0.62հա, հեռանկարում՝ 0հա,

- էներգետիկայի, կապի, տրանսպորտի և կոմունալ ենթակառուցվածքների հողեր՝ 3.88հա, այդ թվում էներգետիկայի՝ 0.01հա, տրանսպորտի՝ 3.77հա, կապի՝ 0.1հա, հեռանկարում՝ չեն փոխվելու,

- անտառային հողեր՝ 162.4հա,
- ջրային հողեր՝ 68.90հա, հեռանկարում չի փոխվում,
- համայնքի հողերի ընդհանուր մակերեսը՝ 2965.90հա:

Համաձայն ներկայացված հաշվետվության՝ «ԱՐԱԳԱԾՈՏՆ-10» միկրոռեգիոնում անտառային հողերը կազմում են 1018.84հա: Անտառի անկանոն օգտագործումը էներգետիկ ճգնաժամի ժամանակ հանգեցրել է անտառային տարածքների և կենսաբազմազանության կրճատման:

«Արագածոտն-10» միկրոռեգիոնում բնակավայրերի ջրամատակարարումն իրականացվում է բնական աղբյուրներից: Ջուրն աղբյուրներից առանձին ջրագծերով հասնում է բնակավայրեր և բաժանվում սպարողներին:

Բնակավայրերը կոյուղացված չեն, սակավաթիվ հասարակական շենքերի կեղտաջրերը՝ առանց մաքրման և վարակագերծման թափվում են ջրհավաքներ:

Ներկա պայմաններում ոռոգման միջոցներ են հանդիսանում՝ խորքային հորերը և պոմպակայանները, որոնք բարոյապես և ֆիզիկապես մաշված են:

ռոշգման համակարգերի գույքագրում նորոգում, պահպանում և շահագործում,

կաթիլային ոռոգման համակարգերի կիրառում,

«Արագածոտն-10»-ի բնակավայրերի էլեկտրամատակարարման գլխավոր սնուցող
լը 2x40ՄՎԱ հզորությամբ «Աշտարակ» 110/35/10կՎ լարման ենթակայանն է։
կայանի կապը հանրապետության էներգահամակարգի հետ իրականացվում է 110
րման «Անուշ» և «Աշտարակ» օղալին գծերով, ընդհանուր հզորությունը կազմում է
0 կվա։

Ընդհանուր օգտագործման կանաչապատ տարածքները՝ պուրակներն ու զբոսայգիները ներկայացված են խիստ սահմանափակ հատվածներով, քանի որ գյուղերում գրեթե բացակայում են զբոսայգիներն ու պուրակները: «Արագածոտն-10»-ի գյուղերում ընդհանուր օգտագործման կանաչապատ տարածքների գումարը առավելագույն չափը կկազմի 3.4 հա: Այն բնակչին հասնող կանաչ տարածքի բաժինը կազմում է 5.6 քառ.մ/մարդ:

«Արագածոտն-10» միկրոռեգիոնալ տարածքի բնակավայրերում հեռանկարային զարգացման համար հիմնական խթանիչ գործոն են հանդիսանում գործող հզորությունների տեխնոլոգիական գործընթացի արդիականացումը, շրջակա միջավայրի վնասակարության աստիճանի նվազեցումը և էներգախնայող սարքավորանքի կիրառումը, ինչպես նաև բնական ռեսուրսների խնայողաբար և արդյունավետ օգտագործումը:

Համայնքի և գյուղերի գոյատևման, առաջընթացի ապահովման և զարգացման հիմնական գործոնը գյուղատնտեսական նպատակային նշանակության հողերով ապահովվածությունն է: Դրա հետ մեկտեղ համայնքում գյուղատնտեսական արտադրամիջոցներով ապահովությունն է, տեխնիկական զինվածությունը: Զարգացման ուղղվածությունը ագրոմշակույթի մակարդակի բարձրացումն է, որոգման ջրի խնայողաբար, արդյունավետ և համաչափ օգտագործումը, մշակաբույսերի պաշտպանությունը ցրտահարություններից և կարկտահարումից, գյուղական տնտեսական միավորների խոշորացումը, ներուժի խելամիտ օգտագործումը, միասնական ներդրումների և արդյունքների հասնելու պատրաստակամությունը:

Մթնոլորտ վնասակար արտանետումների քանակը ջեռուցումից, արդյունաբերությունից և ավտոտրանսպորտից կազմում է 717,08տ/տարի: Հիմնականում համայնքներից մթնոլորտ վնասակար արտանետումներից տնտեսությանը հասցված տնտեսական վնասը կազմում է 29,66մլն. դրամ տարի: Մթնոլորտ արտանետվող վնասակար նյութերը հիմնական IV-V վտանգավորության դասին են: Մթնոլորտ հիմնական արտանետումները բաժին են ընկնում արդյունաբերությանը՝ 76%:

Համայնքներում աղմուկի աղբյուր է հանդիսանում ավտոտրանսպորտը: Գյուղերում ճանապարհները հիմնականում տեղական նշանակության են և մեքենաների անցուդարձը ցածր է:

Համաձայն նախագծի միկրոռեգիոնի բնակավայրերում աղբավայրեր չկան, հաճախակի է աղբի կուտակումը հենց բնակելի տների բակերում: Բացի դրանից, աղբահանումը կատարվում է անկանոն, ինչը հանգեցնում է համայնքների սանիտարական վիճակի վատացմանը: Մարզում կոշտ թափոնների վերամշակման գործարանները բացակայում են: Համայնքները չունեն արդյունաբերական թափոնների համար առանձին աղբավայր: Համայնքներից միայն Ավշեն բնակավայրն ունի աղբավայր: Տարածքները պարսպապատված չեն, անբարեկարգ են, չկան համապատասխան պայմաններ կոնտեյնրների և աղբատար փոխադրամիջոցների լվացման և ախտահանման համար: Տարածքում կուտակված աղբը մշտապես ենթարկվում է ինքնայրման: Աղբավայր տանող ամբողջ ճանապարհը և մոտակա տարածքը խիստ աղտոտված են, ուստի այդ ժամանակավոր աղբավայրը ենթակա է կոնսերվացման:

Նախատեսվում է աղբավայրի համար նախատեսված տարածքը պարսպապատել, բարեկարգել: Աղբահանությունը դարձնել կազմակերպված, կազմակերպել աղբի տեսակավորում, աղբավայրում կատարել պարբերական հողաձածկում: Թափոնների ընդհանուր քանակը ներկա իրավիճակում կազմում է 1216,4 տ/տարի:

«Արագածոտն-10» տարածաշրջանի գյուղական համայնքներում տեղակայված են գործող 9 գերեզմանոց, ընդհանուր 29,15հա տարածքում: Ծրագրով նախատեսված է 4 յս գերեզմանոցների պարսպապատումը ՍՊԳ-ի չափերին համապատասխան:

հատվածներում, որտեղ ՍՊԳ-ն պահպանված չէ, նախատեսվում է ճանապարհի երկկողմանի սահմանազատում՝ ծառուղիների միջոցով և գերեզմանոցի պարագծով երկշարք ծառապատում: Գերեզմանոցների ճանապարհի եզրային հատվածներում, նախագծով նախատեսված է տարածքի բարեկարգում և կանաչապատում, ինչը կնպաստի փոշու արտանետումների տարածման կանխարգելմանը: Նոր գերեզմանոցներ չեն նախատեսվում:

Համաձայն «Արագածոտն-10» տարածաշրջանի զարգացման ծրագրի, բոլոր նախատեսվող աշխատանքները կնպաստեն շրջանի սոցիալական և բնապահպանական իրավիճակի առողջացմանը: Բնապահպանական և սոցիալական իրավիճակի բարելավմանը նպաստող միջոցառումները հետևյալն են՝

- երկրորդական և միջգյուղական ճանապարհների ասֆալտապատում և խճապատում;
 - բնակավայրերի լուսավորության անցկացում և գյուղամիջյան ճանապարհների լուսավորության անցկացում;
 - ջրամատակարարման համակարգի և կոյուղու բարեկարգում;
 - արտադրական հոսքաջրերի կենսաբանական մաքրման կայանի նախագծում և կառուցում;
 - ոռոգման ներքին ցանցի վերականգնում;
 - համայնքներում հանգստյան գոտիների ստեղծում;
 - համայնքների տարածքում աղբահանման կազմակերպում;
 - մսի վերամշակման արտադրամասի ստեղծում (սպանդանոցի կառուցում);
 - հողի պահպանությանն ուղղված միջոցառումների իրականացում՝ /էրոզացումից, դեգրադացիայից և այլնից պաշտպանելու նպատակով/ անտառատնկումների միջոցով,
 - ժամանակակից պայմաններին համապատասխան աղբավայրերի նախատեսում, աղբամշակման գործարանի կառուցում;
 - ճանապարհի եզրերին, ռելիեֆացման գոտիներում կանաչապատման, ծառատնկման աշխատանքների իրականացում;
 - ասֆալտապատման, ճանապարհաշինության աշխատանքներ;
 - խիստ վերահսկողության սահմանում մեքենաների տեխնիկական վիճակի և որակի վրա, ինչը կնպաստի ավտոտրանսպորտի արտանետումների կրճատմանը;
 - արդյունաբերությունում ներդնել առաջատար տեխնոլոգիաներ:
- Արագածոտնի մարզի գյուղական համայնքների զարգացման հիմնական ուղղություններն են՝
- ճարտարագիտա-ճանապարհային և սոցիալ-կենցաղային ենթակառուցվածքների զարգացումը,
 - պատմամշակութային ժառանգության պահպանությունը, բնական և տեխնածին վտանգավոր երևույթներից տարածքի պաշտպանությունը,
 - սահմանամերձ տարածքներում բնակչության անվտանգության ապահովումը, միջհամայնքային ճանապարհների-կապերի վերանայումը և կազմակերպումը,
 - հիմնական գործառնական գոտիների վերանայումը և հստակեցումը,
 - զբոսաշրջության խթանման և փոքր ու միջին բիզնեսի զարգացման համար նպաստավոր պայմանների ստեղծման նպատակով հիմնական միջպետական ուղղություններին և համայնքային կապերին հարակից տարածքներում հատուկ բիզնես գոտիների կազմակերպումը,
 - չգազիֆիկացված բոլոր համայնքների գազիֆիկացում,
 - գյուղական համայնքներում ոռոգման ջրի ցանցի ընդլայնում,
 - բոլոր համայնքներում կոյուղու ցանցերի անցկացում,
 - սեփականատիր առուների կառուցում,

- աղբավայրերի նախատեսում սանիտարական գոտիների պահպանմամբ:

Ընդհանուր առմամբ Արագածոտնի մարզի «Արագածոտն-10» համայնքների տարածքային քաղաքաշինական խնդիրների լուծման ընթացքում շրջակա միջավայրի պահպանության արդյունավետ կազմակերպման համար համալիր կերպով են գնահատվել առկա բնապահպանական խնդիրները, գոյություն ունեցող իրավիճակը և ընտրվել են զարգացման այնպիսի սկզբունքներ, որոնք թույլ կտան ներդաշնակորեն լուծել սոցիալական, տնտեսական և բնապահպանական խնդիրները:

Պատճառաբանական մաս. Միկրոռեգիոնալ մակարդակի համակցված տարածական պլանավորման փաստաթղթերի մշակման նախագծի հայեցակարգային սոցիալ-տնտեսական հիմնավորումը նպատակաուղղված է տարածաշրջանի՝ որպես ամբողջական հատակագծային միավորի և համայնքների՝ որպես դրա մասը կազմող, փոխադարձ տարածքային, տնտեսական և ենթակառուցվածքային կապերով միմյանց կապված բաղադրիչների ներքին պոտենցիալ հնարավորությունների և նախադրյալների բացահայտմանը, ինչպես նաև դրանց լիարժեք, համակողմանի և արդյունավետ օգտագործմանը: Հանդիսանալով տարածական պլանավորման հիերարխիական կառուցվածքի (տարածքային հատակագծման նախագիծ, գլխավոր հատակագիծ, գոտևորման նախագիծ) երեք մակարդակը միավորող փաստաթուղթ, այն դիտարկում է ինչպես տարածաշրջանային նշանակության և կարևորության ընդհանուր մոտեցումները, այնպես էլ յուրաքանչյուր հատակագծային միավորի՝ համայնքի տարածքում իրականացվող քաղաքաշինական գործունեության կանոնակարգումը:

Փորձաքննության գործընթացում միկրոռեգիոնալ մակարդակի՝ համակցված տարածական պլանավորման փաստաթուղթը լրամշակվել է՝ հաշվի առնելով նաև շրջակա միջավայրի նախարարության համապատասխան ստորաբաժանումների, առողջապահության, արտակարգ իրավիճակների, կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարությունների կողմից ներկայացված առաջարկությունները:

Օրենքով սահմանված կարգով Արագածոտնի մարզպետարանում իրականացվել են հանրային քննարկումներ, ինչի ընթացքում ազդակիր համայնքի ներկայացուցիչները դրական են արտահայտվել փաստաթղթի վերաբերյալ:

Բնակավայրերի տարածքների կարևոր էկոլոգիական հիմնախնդիրների լուծումները կնպաստեն տարածքի էկոլոգիական հավասարակշռության պահպանմանը: Շրջակա միջավայրի պահպանության բաժնում տրվել են շրջակա միջավայրի բոլոր բաղադրիչների (մթնոլորտ, ջրային ռեսուրսներ, հողեր, ընդերք, կենսաբազմազանություն) վիճակի բարելավմանը և պահպանմանն ուղղված միջոցառումների հեռանկարները:

Փորձաքննական պահանջներ

- Հիմնադրությային փաստաթղթի շրջանակում նախատեսվող գործունեությունների համապատասխան նախագծային փաստաթղթերը՝ մինչև իրականացումը, անհրաժեշտ է օրենսդրությամբ սահմանված կարգով ներկայացնել շրջակա միջավայրի նախարարություն՝ շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության փորձաքննության:

- Հիմնադրությային փաստաթղթով նախատեսվող գյուղատնտեսական, շինարարական և այլ աշխատանքների կատարման ընթացքում ի հայտ եկած հնարավոր պատմամշակութային և հնագիտական շերտերի առկայության դեպքում անհրաժեշտ է հետագա աշխատանքներն իրականացնել համապատասխան մասնագետի՝ հնագետի եզրակացությունը ստանալուց հետո:

